PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2021/1104

od 5. srpnja 2021.

o priznavanju istovrijednosti pravnih, nadzornih i izvršnih aranžmana Kanade za transakcije izvedenicama koje nadzire Ured nadzornika financijskih institucija s određenim zahtjevima iz članka 11. Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju ([1]), a posebno njezin članak 13. stavak 2.,

budući da:

(1) Člankom 13. Uredbe (EU) br. 648/2012 propisan je mehanizam kojim je Komisija ovlaštena donositi odluke o istovrijednosti pravnih, nadzornih i izvršnih aranžmana treće zemlje sa zahtjevima iz članaka 4., 9., 10. i 11. Uredbe (EU) br. 648/2012, na temelju kojih se smatra da su druge ugovorne strane koje sklapaju transakciju u okviru područja primjene te uredbe, od kojih barem jedna od njih ima sjedište u toj trećoj zemlji, ispunile navedene zahtjeve ispunjavanjem zahtjeva utvrđenih pravnim sustavom te treće zemlje. Izjavom o istovrijednosti doprinosi se ostvarenju općeg cilja Uredbe (EU) br. 648/2012 odnosno smanjenju sistemskog rizika i povećanju transparentnosti tržišta izvedenica osiguranjem međunarodno usklađene primjene načela dogovorenih s trećim zemljama i utvrđenih tom uredbom.

(2) Člankom 11. stavcima 1., 2. i 3. Uredbe (EU) br. 648/2012, koja je dopunjena Delegiranom uredbom Komisije (EU) br. 149/2013 ([2]) i Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2016/2251 ([3]), utvrđuju se pravni zahtjevi Unije u pogledu pravovremene potvrde, kompresije i usklađivanja portfelja koji se primjenjuju na ugovore o OTC izvedenicama čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana; osim toga, tim su odredbama utvrđene obveze vrednovanja i rješavanja sporova koje se primjenjuju na te ugovore („tehnike smanjenja operativnog rizika") te obveze razmjene kolaterala („iznosi nadoknade") među drugim ugovornim stranama.

(3) Kako bi se pravni, nadzorni i izvršni sustavi treće zemlje smatrali istovrijednima sustavu Unije u pogledu tehnika smanjenja operativnog rizika i zahtjeva u pogledu iznosa nadoknade, ishod primjenjivih pravnih, nadzornih i izvršnih aranžmana treba biti istovrijedan zahtjevima Unije kako su utvrđeni u članku 11. Uredbe (EU) br. 648/2012, osiguravajući zaštitu profesionalne tajne koja je istovrijedna zaštiti iz članka 83. te uredbe. Osim toga, istovrijedni pravni, nadzorni i izvršni aranžmani moraju se učinkovito primjenjivati na pravedan način i bez narušavanja tržišne konkurencije u toj trećoj zemlji. Stoga se pri ocjenjivanju istovrijednosti provjera osigurava li se pravnim, nadzornim i izvršnim aranžmanima treće zemlje da ugovori o OTC izvedenicama, čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana i koje sklapa barem jedna druga ugovorna strana sa sjedištem u toj trećoj zemlji, ne izlažu financijska tržišta u Uniji višoj razini rizika te da stoga ne predstavljaju neprihvatljive razine sistemskog rizika u Uniji.

([1]) SL L 201, 27.7.2012., str. 1..

([2]) Delegirana uredba Komisije (EU) br. 149/2013 od 19. prosinca 2012. o dopuni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća vezano uz regulatorne tehničke standarde o dogovorima o posrednom poravnanju, obvezi poravnanja, javnom registru, pristupu mjestu trgovanja, nefinancijskim drugim ugovornim strankama i tehnikama smanjenja rizika za ugovore o OTC izvedenicama čije se poravnanje ne obavlja posredstvom središnje druge ugovorne stranke (SL L 52, 23.2.2013., str. 11.).

([3]) Delegirana uredba Komisije (EU) 2016/2251 od 4. listopada 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju u pogledu regulatornih tehničkih standarda za tehnike smanjenja rizika za ugovore o OTC izvedenicama čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana (SL L 340, 15.12.2016., str. 9.).

(4) Komisija je 1. listopada 2013. primila tehnički savjet od Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala („ESMA”) o pravnim, nadzornim i izvršnim aranžmanima u Kanadi ([4]) o, među ostalim, tehnikama smanjenja operativnog rizika koje se primjenjuju na ugovore o OTC izvedenicama čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana. ESMA je u svojem tehničkom savjetu zaključila da nije mogla provesti uvjerljivu analizu i dati tehnički savjet o tim pitanjima jer nije bila dovršena izrada regulatornog režima Kanade za obvezu poravnanja, nefinancijske druge ugovorne strane i tehnike smanjenja rizika za transakcije koje nisu poravnane.

(5) Komisija je uzela u obzir ESMA-in tehnički savjet i regulatorne promjene koje su se u međuvremenu dogodile. Ova se Odluka ne temelji samo na komparativnoj analizi pravnih, nadzornih i izvršnih zahtjeva koji se primjenjuju u Kanadi, nego i na ocjeni ishoda tih zahtjeva te njihove primjerenosti za smanjenje rizika koji proizlaze iz ugovora o OTC izvedenicama čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana na način koji se smatra istovrijednim ishodu zahtjeva utvrđenih u Uredbi (EU) br. 648/2012.

(6) Pravni, nadzorni i izvršni aranžmani koji se u Kanadi primjenjuju na ugovore o OTC izvedenicama utvrđeni su u Smjernici E-22 o zahtjevima za iznos nadoknade za izvedenice čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana i Smjernici B-7 o dobroj praksi za izvedenice (zajedno „Smjernice”) Ureda nadzornika financijskih institucija. Neusklađenost s tim smjernicama može pokrenuti preispitivanje odobrenja za rad koja su izdana subjektima na koje se primjenjuje ta smjernica. Ured nadzornika financijskih institucija nadležan je za bonitetno reguliranje i nadzor financijskih institucija koje podliježu saveznim zakonima u Kanadi te praćenje i osiguranje usklađenosti sa svim smjernicama Ureda nadzornika financijskih institucija. Financijske institucije koje podliježu saveznim zakonima znači banke, podružnice stranih banaka, bankovni holdinzi, fiducijarna i kreditna društva, kreditne zadruge, udruženja zadruga trgovaca na malo, društva za životno osiguranje, društva za osiguranje imovine i osiguranje u slučaju nezgode, osigurateljni holdinzi. Smjernicama se utvrđuju minimalni standardi za iznos nadoknade i druge tehnike smanjenja rizika za transakcije izvedenicama čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana koje provode financijske institucije koje podliježu saveznim zakonima. Smjernica B-7 stupila je na snagu u studenome 2014., a Smjernica E-22 u lipnju 2017. Neki od njihovih zahtjeva postupno se uvode u skladu s međunarodnim okvirom i usklađeni su s postojećim postupnim uvođenjem iz Delegirane uredbe (EU) 2016/2251.

(7) Tehnike smanjenja operativnog rizika za ugovore o OTC izvedenicama čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana, kako su utvrđene u Smjernici B-7, i dalje su nedovoljne u usporedbi s obvezama iz članka 11. stavaka 1. i 2. Uredbe (EU) br. 648/2012 i Delegirane uredbe (EU) br. 149/2013 u pogledu pravovremene potvrde, kompresije i usklađivanja portfelja i vrednovanja transakcija. Ovom bi Odlukom stoga trebali biti obuhvaćeni samo pravni, nadzorni i izvršni aranžmani koji se odnose na obveze rješavanja sporova iz članka 11. stavka 1. Uredbe (EU) br. 648/2012 i Delegirane uredbe (EU) br. 149/2013 te oni koji se odnose na zahtjeve za iznos nadoknade kako je predviđeno u članku 11. stavku 3. Uredbe (EU) br. 648/2012 i Delegiranoj uredbi (EU) 2016/2251.

(8) U pogledu zahtjeva za rješavanje sporova koji se primjenjuju na OTC izvedenice čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana, odredbe Kanade o OTC izvedenicama uvrštene u Smjernicu B-7 primjenjuju se na obuhvaćene financijske institucije koje podliježu saveznim zakonima i sadržavaju obveze slične onima iz članka 11. stavka 1. Uredbe (EU) br. 648/2012. Konkretno, Smjernica B-7 sadržava posebne odredbe o rješavanju sporova koje se primjenjuju na ugovore o OTC izvedenicama čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana.

(9) Što se tiče iznosa nadoknade za ugovore o OTC izvedenicama čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana, odredbe iz Smjernice E-22 primjenjuju se na ugovore o OTC izvedenicama koji su definirani u članku 2. točki 7. Uredbe (EU) br. 648/2012, s iznimkom fizički namirenih deviznih terminskih ugovora i ugovora o razmjeni valuta, koji ne podliježu zahtjevima za iznos nadoknade iz Smjernice E-22 i fiksnih fizički namirenih deviznih transakcija povezanih s razmjenom iznosa glavnice valutnih ugovora o razmjeni, koje su izuzete od zahtjeva za inicijalni iznos nadoknade u skladu sa smjernicom E-22 kao i fizički namirenih robnih transakcija koje nisu uključene u definiciju izvedenice u skladu sa Smjernicom E-22. U skladu s člancima 27., 30., 30.a, 31. i 38. Delegirane uredbe (EU) 2016/2251, ugovori o

([4]) ESMA/2013/1375, „Technical advice on third country regulatory equivalence under EMIR – Canada” (Tehnički savjet o regulatornoj istovrijednosti treće zemlje u skladu s EMIR-om – Kanada), završno izvješće, Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala, 1. listopada 2013.

razmjeni valuta i devizni terminski ugovori, kao i razmjena iznosa glavnice valutnih ugovora o razmjeni, izuzeti su od zahtjeva za inicijalni iznos nadoknade, dok izvedenice povezane s pokrivenim obveznicama u svrhu zaštite, neke izvedenice povezane sa sekuritizacijom, ugovori o izvedenicama s drugim ugovornim stranama u trećim zemljama u kojima se ne može osigurati pravna izvršivost ugovora o netiranju ili zaštita kolaterala kao i dioničke opcije s jednom dionicom i indeksne opcije koriste izuzeće od zahtjeva za inicijalni i varijacijski iznos nadoknade. Ova se Odluka stoga ne bi trebala primjenjivati na fizički namirene robne izvedenice.

(10) U skladu sa Smjernicom E-22 sve financijske institucije koje podliježu saveznim zakonima i pripadaju konsolidiranoj grupi čiji ukupni zamišljeni iznos izvedenica čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana na kraju mjeseca za ožujak, travanj i svibanj 2016. i za svaku godinu nakon toga premašuje 12 milijardi CAD („obuhvaćeni subjekti") razmjenjuju inicijalni i varijacijski iznos nadoknade. U skladu sa Smjernicom E-22 Kanada je prihvatila međunarodno dogovoreni raspored postupnog uvođenja zahtjeva za inicijalni iznos nadoknade. Države, središnje banke, subjekti javnog sektora, prihvatljive multilateralne razvojne banke, Banka za međunarodne namire i središnje druge ugovorne strane isključeni su iz definicije obuhvaćenog subjekta. Društva kćeri društava za upravljanje kapitalom koja obavljaju djelatnosti upravljanja rizicima u ime društava kćeri unutar grupe trgovačkih društava i neki subjekti posebne namjene isključeni su iz definicije obuhvaćenih subjekata. Ova bi Odluka stoga trebala obuhvatiti pravne, nadzorne i izvršne aranžmane o rješavanju sporova i razmjeni kolaterala koje se primjenjuju na financijske institucije koje podliježu saveznim zakonima koji su obuhvaćeni subjekti („obuhvaćene financijske institucije"). Člankom 11. Uredbe (EU) br. 648/2012 propisuje se da sve druge ugovorne strane u transakciji OTC izvedenicama čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana svakodnevno razmjenjuju varijacijske iznose nadoknade. Ova bi Odluka stoga trebala ovisiti o razmjeni varijacijskog iznosa nadoknade za transakcije koje se sklapaju s obuhvaćenim financijskim institucijama.

(11) U skladu sa Smjernicom E-22 inicijalni i varijacijski iznos izračunava se i naplaćuje u roku od dva radna dana od izvršenja transakcije izvedenicama čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana između obuhvaćene financijske institucije i obuhvaćenog subjekta. Nakon toga iznosi nadoknade izračunavaju se i naplaćuju svakodnevno. Iznosi nadoknade naplaćuju se ili primaju najkasnije drugog radnog dana nakon svakog poziva na uplatu iznosa nadoknade. Člankom 12. Delegirane uredbe (EU) 2016/2251 propisuje se da sve druge ugovorne strane u ugovoru o OTC izvedenicama čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana svakodnevno razmjenjuju varijacijski iznos nadoknade ili prilagođavaju razdoblje iznosa nadoknade za rizik koje je primijenjeno za izračun inicijalnog iznosa nadoknade. Stoga je potrebno utvrditi uvjete za varijacijski iznos nadoknade.

(12) Smjernicom E-22 predviđa se i kombinirani minimalni iznos za prijenos inicijalnog i varijacijskog iznosa nadoknade u iznosu od 750 000 CAD. Taj je iznos u članku 25. Delegirane uredbe (EU) 2016/2251 utvrđen na 500 000 EUR. Uzimajući u obzir neznatnu razliku u vrijednosti tih valuta i zajednički cilj, te bi iznose trebalo smatrati istovrijednima.

(13) Što se tiče izračuna inicijalnog iznosa nadoknade, slično standardiziranoj metodi za izračun inicijalnog iznosa nadoknade utvrđenoj u Prilogu IV. Delegiranoj uredbi (EU) 2016/2251, Smjernicom E-22 dopušta se primjena standardiziranog modela koji je istovrijedan metodi iz spomenutog priloga. Osim toga, za izračun inicijalnog iznosa nadoknade mogu se primjenjivati interni modeli ili modeli trećih strana ako ispunjavaju određene zahtjeve koji su istovrijedni onima iz Delegirane uredbe (EU) 2016/2251. Interni modeli i modeli trećih strana podliježu preispitivanju Ureda nadzornika financijskih institucija s obzirom na utvrđene kriterije za usklađenost.

(14) Zahtjevi iz Smjernice E-22 koji se odnose na prihvatljivi kolateral i držanja i odvajanja kolaterala slični su zahtjevima iz Delegirane uredbe (EU) 2016/2251. Smjernica E-22 sadržava istovrijedan popis prihvatljivih kolaterala i slično kao u Delegiranoj uredbi (EU) 2016/2251 utvrđuje da se kolateral mora svakodnevno vrednovati. Osim toga, u njoj se utvrđuje da se inicijalni iznos nadoknade koji se razmjenjuje drži tako da se osigura da u slučaju da druga ugovorna strana ne ispuni svoje obveze bude odmah dostupan strani koja ga naplaćuje i da podliježe aranžmanima kojima se u mjeri u kojoj je to moguće štiti strana koja ga uplaćuje u slučaju stečaja druge ugovorne strane koja ga naplaćuje.

(15) U pogledu čuvanja profesionalne tajne, informacije kojima raspolaže Ured nadzornika financijskih institucija podliježu odredbama iz odjeljka 22. Zakona o Uredu nadzornika financijskih institucija, kojim se osigurava da su sve informacije o poslovanju ili poslovima financijske institucije ili o osobama koje s njima raspolažu, a koje dođu u posjed Ureda ili osobe koja postupa po njegovu nalogu povjerljive i da se s njima tako postupa. Ured nadzornika financijskih institucija i osobe koje postupaju po njegovu nalogu podliježu i Zakonu o privatnosti kojim se štite osobni podaci pod nadzorom institucije savezne vlade, kao i Zakonu o pristupu informacijama kojim se osigurava pristup podacima u evidencijama pod nadzorom institucija savezne vlade. Stoga se odjeljkom 22. Zakona o Uredu nadzornika financijskih institucija, zajedno sa Zakonom o privatnosti i Zakonom o pravu na pristup informacijama predviđaju jamstva za čuvanje profesionalne tajne, uključujući čuvanje poslovnih tajni, koja su istovrijedna onima iz glave VIII. Uredbe (EU) br. 648/2012.

(16) Konačno, kad je riječ o učinkovitom saveznom nadzoru i izvršenju pravnih aranžmana u Kanadi, Ured nadzornika financijskih institucija ima primarnu odgovornost za praćenje i osiguranje usklađenosti sa smjernicama. Ured nadzornika financijskih institucija može poduzeti niz nadzornih mjera za suzbijanje kršenja primjenjivih zahtjeva. Trebalo bi stoga smatrati da se tim mjerama predviđa učinkovita primjena relevantnih pravnih, regulatornih i izvršnih aranžmana u skladu sa smjernicama na pravedan način i bez narušavanja tržišnog natjecanja kako bi se osigurao učinkovit nadzor i izvršenje koji su istovrijedni nadzornim i izvršnim mjerama koje su dostupne u okviru pravnog okvira Unije.

(17) Ovom se Odlukom priznaje istovrijednost obvezujućih zahtjeva utvrđenih kanadskim propisima koji se odnose na ugovore o OTC izvedenicama koji se primjenjuju u trenutku donošenja ove Odluke. Komisija će, u suradnji s ESMA-om, nastaviti redovito pratiti promjene te učinkovito i dosljedno izvršenje pravnih, nadzornih i izvršnih aranžmana za te ugovore o OTC izvedenicama u pogledu zahtjeva za pravovremenu potvrdu, kompresiju i usklađivanje portfelja, vrednovanje, rješavanje sporova i iznose nadoknade koji se primjenjuju na ugovore o OTC izvedenicama čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana u vezi s kojima je donesena ova Odluka. Komisija u okviru praćenja može od Ureda nadzornika financijskih institucija zatražiti da dostavi informacije o regulatornim i nadzornim promjenama. Komisija u bilo kojem trenutku može provesti posebno preispitivanje ako zbog relevantnih promjena bude potrebno ponovno preispitati istovrijednost utvrđenu ovom Odlukom. Na temelju takvog preispitivanja ova bi se Odluka mogla staviti izvan snage, zbog čega bi se na druge ugovorne strane automatski ponovno primjenjivali svi zahtjevi iz Uredbe (EU) br. 648/2012.

(18) Mjere utvrđene u ovoj Odluci u skladu su s mišljenjem Europskog odbora za vrijednosne papire,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Za potrebe članka 13. stavka 3. Uredbe (EU) br. 648/2012 pravni, nadzorni i izvršni aranžmani Kanade za obveze rješavanje sporova utvrđeni u Smjernici B-7 koji se primjenjuju na transakcije izvedenicama čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana koje regulira Ured nadzornika financijskih institucija smatraju se istovrijednima zahtjevima iz članka 11. stavka 1. Uredbe (EU) br. 648/2012, ako barem jedna druga ugovorna strana u tim transakcijama ima sjedište u Kanadi i ako je obuhvaćena financijska institucija koja podliježe saveznim zakonima („obuhvaćene financijske institucije") kako je definirana u skladu sa Smjernicom E-22.

Članak 2.

Za potrebe članka 13. stavka 3. Uredbe (EU) br. 648/2012, pravni, nadzorni i izvršni aranžmani Kanade za razmjenu kolaterala koji se primjenjuju na transakcije izvedenicama čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana koje regulira Ured nadzornika financijskih institucija, s iznimkom fizički namirenih robnih izvedenica, smatraju se istovrijednima zahtjevima iz članka 11. stavka 3. Uredbe (EU) br. 648/2012, kako je dodatno utvrđeno u Delegiranoj uredbi (EU) 2016/2251, ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) barem jedna druga ugovorna strana u tim transakcijama ima sjedište u Kanadi i podliježe zahtjevima Kanade za iznos nadoknade;

(b) transakcije se vrednuju po tržišnoj vrijednosti, a ako se varijacijski iznos nadoknade mora dostaviti u skladu s Uredbom (EU) br. 648/2012, varijacijski iznos nadoknade razmjenjuje se istog dana kad se izračuna;

Odstupajući od točke (b), ako se između drugih ugovornih strana utvrdi da se varijacijski iznos nadoknade ne može dosljedno dostaviti istog dana kad se izračuna, pravni, nadzorni i izvršni aranžmani Kanade smatraju se istovrijednima i zahtjevima iz članka 11. stavka 3. Uredbe (EU) br. 648/2012 ako se varijacijski iznos nadoknade dostavi u roku od dva radna dana od njegova izračuna i ako se razdoblje iznosa za rizik koje se primjenjuje za izračun inicijalnog iznosa nadoknade primjereno prilagodi.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu 5. srpnja 2021.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN